

Granskning av kostnadsutvecklingen inom kulturverksamheten

Melleruds kommun

Johan Osbeck

Anton Melén

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
1.1.	Bakgrund	4
1.2.	Syfte och revisionsfråga	4
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Kontrollmål	4
1.5.	Avgränsning	4
1.6.	Metod	5
2.	laktagelser och bedömningar	6
2.1.1.	Ökad ambitionsnivå relaterad till ökade kostnader	6
2.1.2.	laktagelser	6
2.1.3.	Bedömning	7
2.2.	Kulturverksamhetens del av nämndens underskott	7
2.2.1.	laktagelser	7
2.2.2.	Bedömning	7
2.3.	Kultur- och utbildningsnämndens styrning och ledning av kulturverksamheten	8
2.3.1.	laktagelser	8
2.3.2.	Bedömning	8
2.4.	Kostnader i relation till andra jämförbara kommuner	9
2.4.1.	laktagelser	9
2.4.2.	Bedömning	13
2.5.	Beslut i kommunstyrelsen som har påverkat kulturverksamheten	13
2.5.1.	laktagelser	13
2.5.2.	Bedömning	14
3.	Bedömning och rekommendationer	15
3.1.	Revisionell bedömning	15
3.2.	Bedömningar mot kontrollmål	16
3.3.	Rekommendationer	17

Sammanfattning

Sveriges kommuner lägger allt mer pengar på kultur per invånare. Enligt en sammanställning ur Koladas räkenskapssammandrag framgår att Melleruds kommuns kostnader för kulturverksamheten har ökat mellan 2015 och 2017.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar för kulturverksamheten gentemot kommunfullmäktige i Melleruds kommun. Kultur- och utbildningsnämnden bedömde att måloppfyllelsen var god i kulturverksamheten under 2018. Det framgår samtidigt i årsredovisningen 2018 att kultur- och utbildningsnämnden hade ett underskott på 2 117 tkr.

Denna granskning syftade till att bedöma om kultur- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kostnader och verksamheter inom kulturverksamheten.

Det finns dokumenterade politiska beslut om en ökad ambitionsnivå mellan 2015 och 2018 i och med ett tillgängligt kulturpolitiskt program som innehåller strategier för utveckling av kulturen inom kommunen samt en övergripande målbild att nå ut till fler invånare i kommunen.

Då kulturverksamheten hade ett positivt utfall i förhållande till budget bidrog denna verksamhet till att reducera det underskott som ändå uppstod hos kultur- och utbildningsnämnden 2018.

Kultur- och utbildningsnämnden styr kulturverksamheten bl.a. genom gällande budget, befintliga styrdokument samt en övergripande politisk målbild. Nämnden utgår i sin styrning från beslutad budgetram och detaljstyr inte, såvitt denna granskning kunnat visa, med eventuella tilläggsuppdrag utöver de uppdrag som följer gällande budget. Regelbunden uppföljning sker av kulturverksamheten samt dess redovisningsmässiga läge.

Vid uppdelning och analys av de redovisade kostnaderna på enhetsnivå inom kulturverksamheten, framgår att musik- och kulturskola samt allmän kulturverksamhet har högre kostnader jämfört med jämförbara kommuner. Kulturbruket på Dal som är unikt för Mellerud och är en av orsakerna till att kommunen redovisar högre kostnader än jämförbara kommuner. Några respondenter vittnar om en viss osäkerhet i hur olika kostnader ska redovisas i räkenskapssammandraget.

Det beslut som har haft störst långsiktig inverkan på denna verksamhets utveckling och ambitionsnivå är antagandet av en biblioteksplan från 2015 till 2020. Kommunstyrelsen bedöms sammantaget, förutom biblioteksplanen ovan, inte ha påverkat kulturverksamheten i någon större utsträckning genom sitt beslutsfattande.

Vår sammantagna bedömning är att kultur- och utbildningsnämnden i allt väsentligt har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kostnader och verksamheter inom kulturverksamheten.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kultur- och utbildningsnämnden att

- säkerställa att kostnader som fördelas till den verksamhetskod som avser kulturverksamheten vid rapportering i Kolada sker i enlighet med gällande riktlinjer avseende Räkenskapssammandrag för kommuner
- se över rutiner för hur fördelning sker av kostnader inom kulturverksamheten. Säkerställ därvid att kostnader belastar rätt enhet för att därmed få en så rättvisande bild av kostnadsutfallet som möjligt

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Sveriges kommuner lägger allt mer pengar på kultur per invånare. Enligt Sveriges radio (2019-01-15) lade 211 av 290 kommuner mer pengar på kultur per invånare 2016 jämfört med 2014. Via sammanställning från Koladas räkenskapssammandrag framgår att Melleruds kommuns kostnader för kulturverksamheten har ökat mellan 2015 och 2017. Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar för kulturverksamheten gentemot kommunfullmäktige i Melleruds kommun.

Följande målsättningar relateras till kulturverksamheten i Melleruds kommun:

- **Inriktningsmål:** Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet.
- **KF mål:** KUN ska utveckla sin verksamhet med fokus på inkludering och mångfald.
- **Nämndmål:** Ökat kulturutbud i kommunen för att nå nya grupper.
- **Nyckeltal:** Antal barn och elever som erbjuds minst en kulturaktivitet.

I årsredovisning 2018 bedömde kultur- och utbildningsnämnden att måluppfyllelsen i kulturverksamheten var god. Vidare framgår i årsredovisningen 2018 att kultur- och utbildningsnämnden hade ett resultat på minus 2 117 tkr.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Denna granskning syftade till att bedöma om kultur- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kostnader och verksamheter inom kulturverksamheten.

1.3. Revisionskriterier

- Kommunfullmäktiges budget
- Kultur- och utbildningsnämndens budget och övriga relevanta styrdokument

1.4. Kontrollmål

Granskningens syfte ska uppnås genom att bedöma följande kontrollmål:

- Finns det dokumenterade politiska beslut om ökad ambitionsnivå inom kulturverksamheten mellan 2015 och 2017 samt eventuellt 2018 som kan kopplas till de successivt ökade kostnaderna?
- Hur stor del av nämndens underskott 2018 avser kulturverksamheten?
- Hur styr och leder nämnden kulturverksamheten så att kommunens invånare får mer och/eller kulturverksamhet motsvarande en ökad resursinsats?
- Vad kostar kulturverksamheten i kommunen i relation till andra jämförbara kommuner?
- Vilka beslut har fattats i kommunstyrelsen som har påverkat kulturverksamheten?

1.5. Avgränsning

Granskningen avgränsas till 2018 samt budgetbeslut fattade tidigare om de haft en påverkan på kulturverksamheten. Granskningen omfattar främst kultur- och utbildningsnämnden som är revisionsobjekt men har några beröringspunkter med kommunstyrelsen.

1.6. Metod

Granskningen genomförts genom intervjuer, protokollsläsning, analys av data ur kommunens redovisning och dokumentstudier. Jämförelsetal mellan kommuner har inhämtats från öppna databaser.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1.1. Ökad ambitionsnivå relaterad till ökade kostnader

2.1.2. Iakttagelser

Vid genomförda intervjuer framgår att kulturverksamheten hos Kultur- och utbildningsnämnden verkar för att öka sin ambitionsnivå gentemot kultur i kommunen. Det övergripande nämndmålet är att kulturen i Mellerud ska nå ut till nya grupper av invånare i kommunen. För att uppnå denna övergripande målsättning ska respektive ska nämndens enheter/verksamheter verka för att genomföra minst en kulturaktivitet per verksamhetsår. Enligt utsago från respondenterna har kulturverksamheten arbetat i enlighet med detta övergripande nämndmål mellan 2015-2018 inom en beloppsmässig likartad budgetram utan vidare tillägg i denna.

Hos Melleruds kommun finns ett Kulturpolitiskt program som fastställdes av kommunfullmäktige den 26 februari 2013. Programmet anger strategier för utveckling av kultur i Mellerud samt vilken roll kommunen spelar i denna utveckling. Övergripande mål enligt kommunens kulturpolitiska program följer enligt nedanstående punkter:

- Ge lokala kulturutövare möjligheter att utvecklas genom regelbundna möten med publik under gynnsamma förhållanden
- Ge invånarna tillgång till professionellt utövad kultur inom olika genrer
- Ständigt sträva efter att nå nya kulturgrupper, både som utövare och som besökare
- Locka besökare utifrån till kommunen
- Knyta och utveckla internationella kontakter
- Vara tillgänglig för alla

Den 23 september 2015 fastställde kommunfullmäktige en biblioteksplan för åren 2015-2020 som anger vision och mål för biblioteksverksamheten under dessa år. Enligt denna ska biblioteken i kommunen öka sin tillgänglighet och service för kommuninvånarna samt verka för att vara en möjliggörare för ett ökat kulturutövande i kommunen. Det här utgörs konkret genom ett regelbundet arbete för att nå ut med biblioteksutbudet till nya grupper samt lokalmässiga förbättringsåtgärder för att uppnå en högre servicenivå till nuvarande och framtida användare.

Nedan följer en tabell som specificerar målsättning inom kulturområdet hos Melleruds kommun enligt budget 2018:

Inriktningsmål	KF-mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun som står för nytänkande och som uppmuntrar till kreativitet.	Kultur- och utbildningsnämnden ska utveckla sin verksamhet med ett fokus på inkludering och mångfald.	Ökat kulturutbud i kommunen för att nå nya grupper.	Antal barn och elever som erbjuds minst en kulturaktivitet.

Kultur- och utbildningsnämnden bedöms enligt Melleruds Årsredovisning 2018 ha uppfyllt sin målsättning inom kulturområdet.

Vid genomgång av kultur- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll från 2015 till och med 2018 påträffas inget beslutsfattande med direkt koppling till kostnadsutvecklingen i kulturverksamheten förutom årliga budgetbeslut. Noterbart är dock att beslutsfattande har skett om uppstart av ett integrationsprojekt som uppgår till 250 000 kr. (2016-12-21, § 109) samt om att se över Kulturskolans budget och eventuell resursökning för att minska kön för ansökan till musikskolan (2017-09-27, § 57).

Vid genomgång av kommunstyrelsens protokoll från 2015-2018 noteras att kommunstyrelsen fattat beslut under 2018 (Dnr KS 2018/617.041) avseende sänkta avgifter för kulturskolan under 2019. Syftet med detta beslut är enligt respondenterna att öka möjligheten för fler individer att ansöka till kulturskolan för att på så sätt främja ett utökat deltagarantal. Detta beslut föranleder samtidigt till ett intäktsbortfall för kultur- och utbildningsförvaltningen.

2.1.3. Bedömning

Det finns dokumenterade politiska beslut om ökad ambitionsnivå inom kulturverksamheten mellan 2015 och 2018 som kan kopplas till de successivt ökade kostnaderna. Detta syns bland annat i det kulturpolitiska program som anger strategier för utveckling av kultur, en biblioteksplan för 2015-2020 samt den övergripande målbilden att nå ut med kultur till fler invånare i kommunen. Vi kan dock inte verifiera några andra särskilda dokumenterade politiska beslut om en ökad ambitionsnivå i fastställd budget eller tillgängliga mötesprotokoll som direkt kan hänföras till ökade kostnader i verksamheten, utan denna ökade ambitionsnivå ingår i en mellan 2015 till 2018 likartade budgetar.

- Detta kontrollmål bedöms som uppfyllt.

2.2. Kulturverksamhetens del av nämndens underskott

2.2.1. Iakttagelser

Enligt genomförda intervjuer är det inte kulturverksamheten som har föranlett kultur- och utbildningsnämndens underskott, utan det är ett resultat av underskott hos utbildningsverksamheten. Enligt kultur- och utbildningsförvaltningens förvaltningschef beror detta underskott främst på att stadsbidrag för integration har minskat samtidigt som skolan har fått fler antal elever.

I Melleruds Årsredovisning 2018 framgår att det främst är förskoleverksamheten hos utbildning som visar på ett underskott för 2018 (-2,8 mkr) vilket i sin tur påverkar till det sammantagna underskottet på nämndnivå. Kulturverksamheten har sammantaget en budget i balans per 2018-12-31.

Enligt Driftredovisning 2018 för kultur och utbildningsnämndens verksamheter går 7 av 11 enheter hos utbildningsverksamheten med underskott i förhållande till budget för 2018 vilket totalt resulterar i en negativ avvikelse mot budget med 5025 tkr. Hos kulturverksamheten har samtliga enheter ett positivt utfall i förhållande till budget för 2018 och det resulterade i ett positivt totalt utfall mot budget med 1 222 tkr.

2.2.2. Bedömning

Då kulturverksamheten sammantaget har ett positivt utfall förhållande till budget har denna verksamhet inte bidragit till utan istället reducerat det ackumulerade underskottet gentemot budget som har uppstått på nämndnivå.

- Vi bedömer detta kontrollmål som uppfyllt.

2.3. Kultur- och utbildningsnämndens styrning och ledning av kulturverksamheten

2.3.1. Iakttagelser

Vid intervjuer framkommer att styrningen inom kultur- och utbildningsnämnden utgår från ett fortlöpande kvalitetsarbete som styrs och upprätthålls i tjänsteskrivelser och informationsärenden. Som nämnts ovan finns det ett Kulturpolitiskt program från 2013 som anger strategier för utveckling av kulturverksamheten i Melleruds kommun samt en Biblioteksplan för 2015-2020. Enligt genomförda intervjuer arbetar även kulturverksamheten utifrån den övergripande politiska målbilden från kultur- och utbildningsnämnden, att nå ut med kultur till nya grupper av invånare i kommunen.

Enligt utsago från en enhetschef i samband med våra intervjuer följer de som arbetar inom kulturverksamheten de politiska direktiv som fastställts av nämnden. Sedan sker en dialog med förvaltningschef avseende hur dessa direktiv ska konkretiseras i verksamheterna. Uppföljning av verksamheten sker sedan till både förvaltningschef och nämnd. Dokumentation av denna arbetsgång sker i ett styrnings- och uppföljningsverktyg (Stratsys).

Kultur- och utbildningsförvaltningens chef genomför regelbundet uppföljning av verksamhetsmål i samråd med enhetschefer inom kulturverksamheten i Mellerud och rapporterar målnuppfyllelse löpande till nämnd.

Som ett led i nämndens uppföljning av dess verksamheter genomförs årligen en enkätundersökning till de som berörs av eller använder nämndens verksamheter och tjänster. Vartannat år genomförs en nöjdhetsundersökning bland besökare hos kommunens bibliotek och vartannat år hos utbildningsverksamheten i form av en undersökning riktad till föräldrar och elever i skolan.

Kultur- och utbildningsnämnden genomför regelbundna uppföljningar av dess ekonomiska ställning i samband med de månadsvisa nämndsmötena vilket både framgår av genomförd av mötesprotokoll i berörd nämnd samt enligt utsago från berörda respondenter i granskningen. Förvaltningschef redogjorde under intervjuer att denne vid dessa tillfällen främst redogör för kostnadsutfall i förhållande till budgetmålsättning inom förvaltningens olika-verksamhetsenheter. Under ett verksamhetsår sker beslutsfattande av nämnd avseende godkännande av nästkommande års budget samt löpande prognos under året. Nämnden godkänner även den redovisning som presenteras i samband med delårs- och årsbokslut.

Enligt intervjuer framgår att ekonomifunktionen aktivt arbetar med att öka den rutinmässiga kvalitén vid upprättande av förvaltningens bokföring/redovisning. De arbetar enligt egen utsago för att bokföra rätt från början med en tydlig kontobasplan samt en ökad harmonisering mot de riktlinjer som gäller för räkenskapsammandrag för kommuner (RS) och de har fått stöd av central förvaltningsekonom kring detta.

2.3.2. Bedömning

Enligt ovanstående iakttagelser styr och leder kultur- och utbildningsnämnden kulturverksamheten bland annat genom aktuell budget, tillgängliga styrdokument samt övergripande politisk målbild från nämnd. Utöver detta sker, enligt de intervjuade, regelbunden uppföljning av verksamheten samt dess kostnadsmässiga nuläge i samband med månadsvisa nämndsmöten. Konkretisering av politiska direktiv till verksamhetsmässiga åtgärder sker i fortlöpande dialog mellan enhetschefer och förvaltningschef. Uppföljning av biblioteksverksamheten sker vartannat år genom en enkätundersökning till berörda användare av kommunens bibliotek. Vår sammantagna bedömning är att det sker en fullgod och ändamålsenlig styrning av kulturverksamheten.

- Vi bedömer detta kontrollmål som uppfyllt.

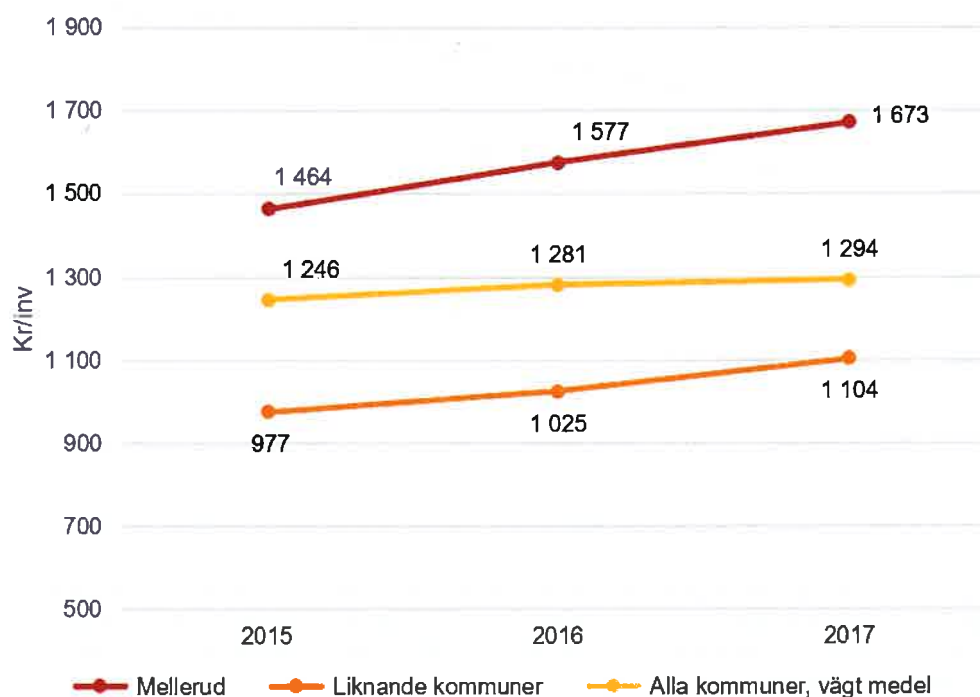
2.4. Kostnader i relation till andra jämförbara kommuner

2.4.1. Iakttagelser

Presentation av nedanstående iakttagelser sker i form av en sammanställning av diagram innehållande räkenskapsammandrag från Kolada avseende kulturverksamhetens kostnader relaterat till liknande kommuner samt ett vägt medel av alla kommuner. Sedan presenteras övriga iakttagelser från intervjuobjekt i granskningen angående detta kontrollmål.

Kulturverksamhet

Nedanstående diagram visar kostnad för kulturverksamhet per kommuninvånare mellan 2015 till 2017. Kostnad för kulturverksamhet avser bruttokostnader minus interna intäkter och försäljning till kommuner och landsting inom kulturområdet.

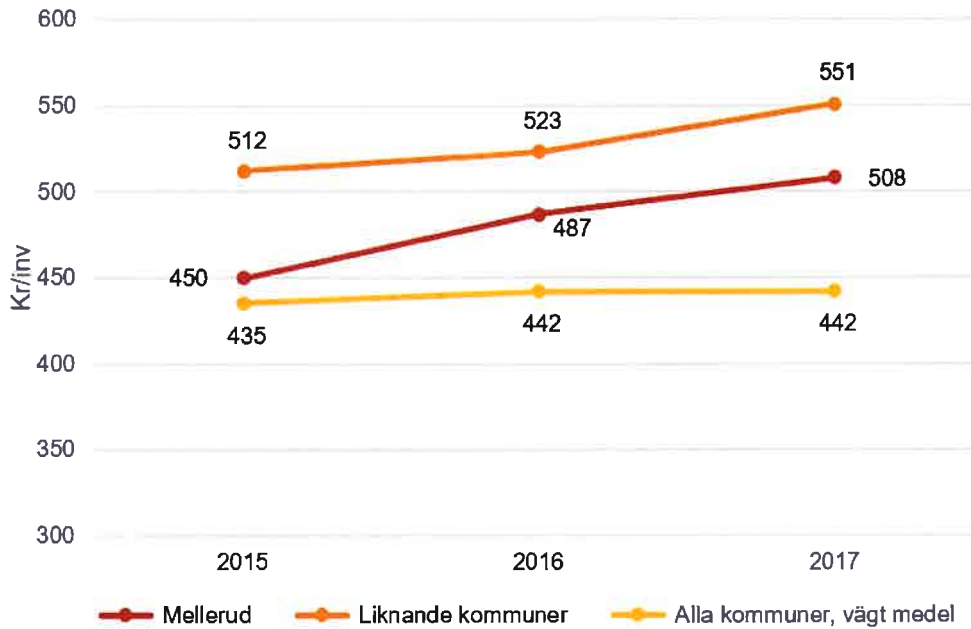

Figur 1: Kostnad för kulturverksamhet i kronor per invånare mellan 2015 och 2017.

Diagrammet visar att Melleruds kommun, i relation till både strukturellt likartade kommuner samt ett vägt medelvärde av alla kommuner i Sverige, redovisar högre kostnader för kulturverksamhet per invånare.

Biblioteksverksamhet

Nedanstående diagram visar nettokostnad för biblioteksverksamhet per kommuninvånare mellan 2015 till 2017. Med nettokostnad menas bruttokostnad minus bruttointäkt inom biblioteksverksamheten.

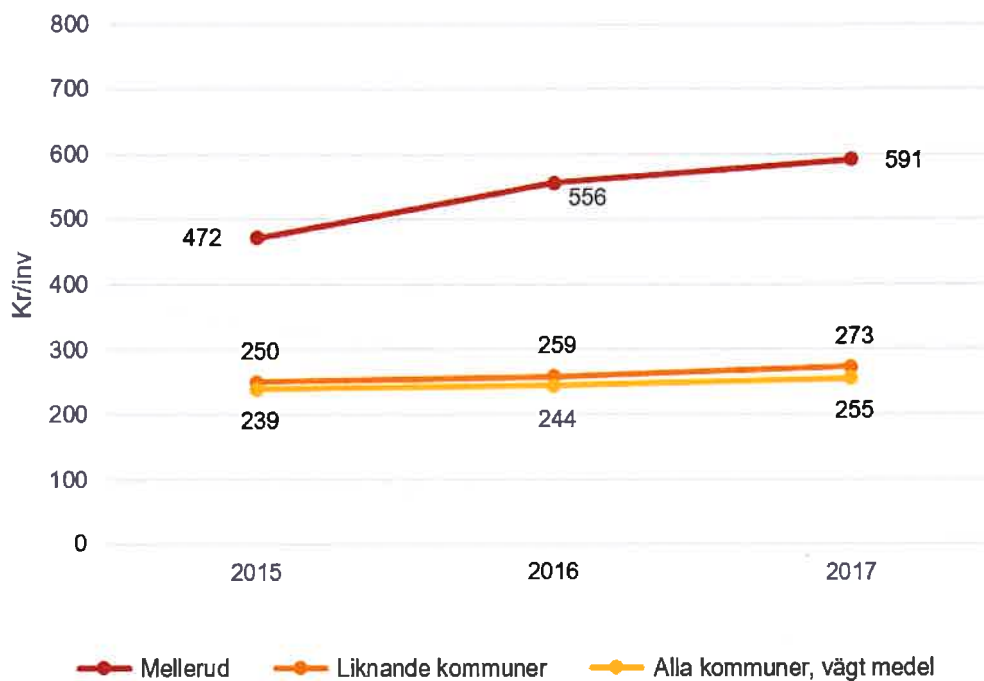

Figur 2: Nettokostnad för biblioteksverksamhet i kronor per invånare mellan 2015 och 2017.

Diagrammet visar att Melleruds kommun har en nettokostnad för biblioteksverksamhet som understiger strukturellt liknande kommuner men som överstiger ett vägt medelvärde för alla kommuner i Sverige. Relativt liknande kommuner har Mellerud alltså lägre kostnader för biblioteksverksamhet enligt ovanstående diagram.

Musik och kulturskola

Nedanstående diagram visar nettokostnad för musik och kulturskola per kommuninvånare mellan 2015 och 2017. Med nettokostnad musik och kulturskola menas bruttokostnad minus bruttointäkt inom kommunal kultur- och musikskoleutbildning.

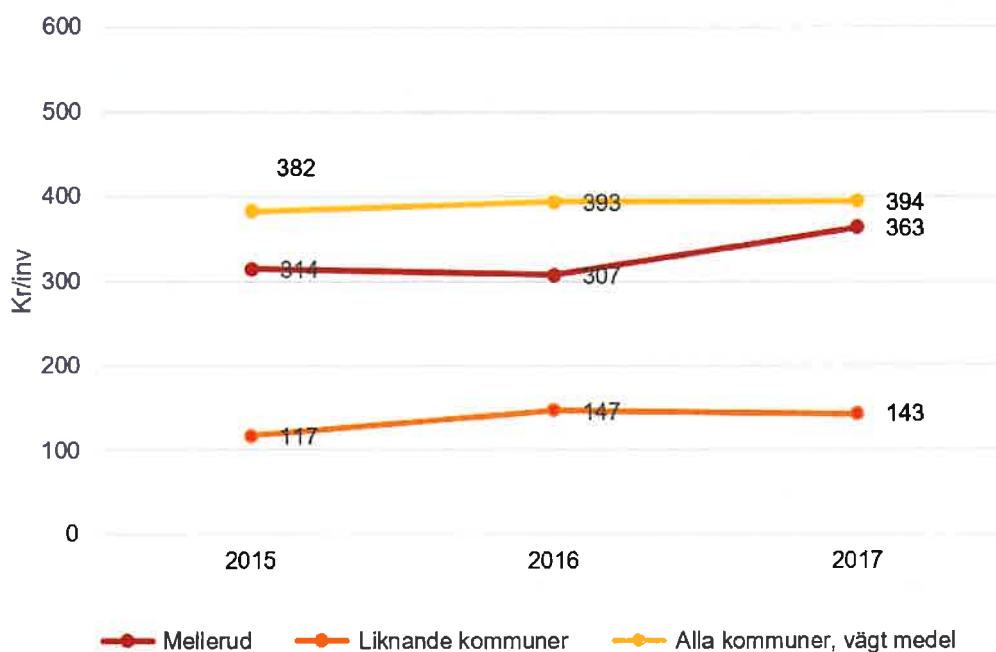

Figur 3: Nettokostnad för musik och kulturskola i kronor per invånare mellan 2015 och 2017.

Diagrammet visar att Melleruds kommun har en högre nettokostnad för musik och kulturskola i relation till liknande kommuner såväl som i relation till ett vägt medelvärde av alla svenska kommuner.

Allmän kulturverksamhet

Nedanstående diagram visar nettokostnad för allmän kulturverksamhet per kommuninvånare mellan 2015 och 2017. Med nettokostnad allmän kulturverksamhet menas bruttokostnad minus bruttotänt inom allmän kulturverksamhet inklusive kulturella föreningar.

Figur 4: Nettokostnad för allmän kulturverksamhet i kronor per invånare mellan 2015 och 2017.

Diagrammet visar att Melleruds kommun har en högre nettokostnad för allmän kulturverksamhet i relation till strukturellt liknande kommuner men lägre nettokostnad än ett vägt medelvärde av alla kommuner i Sverige.

Övriga iakttagelser

Vid intervjuer framkommer att den statistik som inhämtas till Kolada i enlighet med riktlinjer från Räkenskapssammandrag för kommuner (RS). De kostnader som berör kultur- och fritidsområdena sammanställs inom samma verksamhetskod (3). Detta resulterar i att kostnaderna som fördelas enligt dessa sammandrag berör fler förvaltningar än Kultur- och utbildningsförvaltningen. Det finns totalt sju stycken verksamheter inom denna verksamhetskod vilka följer i nedanstående lista:

- Allmän fritidsverksamhet
- Stöd till studieorganisationer.
- Allmän kulturverksamhet, övrigt.
- Bibliotek.
- Musik/kulturskola.
- Idrotts- och fritidsanläggningar.
- Fritidsgårdar.

Enligt intervjuer leder detta till att centrala kommunala kostnader fördelas på den verksamhetskod som berör kulturverksamheten. I den ackumulerade sammanställningen av kultur- och fritidsverksamheten medtas även kommunens simhall och idrottsanläggningar vilket påverkar det totala kostnadsutfallet inom denna verksamhetskod i räkenskapsammandraget.

Under intervjuerna framkom också att kostnader för Kulturbruket på Dal, vilket det inte finns en motsvarighet till i närliggande kommuner, redovisas under "kulturverksamhet" därför "stör" jämförelser av "kostnad för kultur" mellan Mellerud och andra.

Vid genomförda intervjuer framkommer det dock att det finns en osäkerhet hos ansvariga tjänstemän avseende vilken som är den drivande faktorn till de kostnader som framgår enligt den räkenskapsstatistik som Kolada presenterar ovan.

Vi har tagit del av driftredovisning hos Kulturverksamheten mellan 2015 och 2018 och har utifrån denna redovisning sammanställt kostnadsposter per verksamhetsenhet. Det framgår utifrån denna sammanställning att kostnaderna sammantaget har ökat hos kulturverksamheten mellan 2015 och 2018 och att det främst relateras till ökade lönekostnader hos kulturskolan. Dessa öknings av lönekostnader kan enligt intervjuer förklaras av ett utökat utbud hos kulturskolan samt att de kombinationstjänster musiklärarna har mellan obligatorisk musikundervisning hos utbildningsverksamheten samt frivillig undervisning hos kulturverksamheten till viss del gör att lönekostnader inte till fullo belastar rätt verksamhet.

2.4.2. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser framgår det att kulturverksamheten har högre kostnader relaterat till jämförbara kommuner (2015-2017) samt att det enhetsmässigt är musik- och kulturskolan samt allmän kulturverksamhet som står för den största delen av denna positiva kostnadsdifferens mot jämförbara kommuner. Orsaker till att denna positiva kostnadsdifferens går enligt iakttagelser att hänföra till ett specifikt fördelningssystem enligt RS för sammanställning hos Kolada där centralt fördelade kostnader ingår samt att Kulturbruket på Dal är en kostnadskälla som inte finns i jämförbara kommuner. Att det finns en viss osäkerhet hos kommunens tjänstemän kring vad som faktiskt leder till att dessa redovisade kostnader blir större än jämförbara kommuner och att centrala kostnader i viss mån är skevt fördelade, bedömer vi vara ett styrningsmässigt förbättringsområde.

- Vi bedömer detta kontrollmål som delvis uppfyllt.

2.5. Beslut i kommunstyrelsen som har påverkat kulturverksamheten

2.5.1. Iakttagelser

Enligt genomförda intervjuer har det inte fattas några övergripande beslut från kommunstyrelsen som har påverkat kostnadsutvecklingen i kulturverksamheten mellan 2015-2018. Samtidigt framkom att beslut har tagits under 2018 avseende sänkta avgifter för kulturskolan under 2019 som kommer att inverka på det ekonomiska utfallet under 2019.

Genomgång av kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll under 2015-2018 har genomförts och noteringar av beslut som relateras till kulturverksamheten följer enligt nedanstående punktlista:

- Kommunstyrelsen har enligt diarienummer KS 2015/385.880 beslutat att anta biblioteksplan för Melleruds kommun mellan 2015-2020. Denna plan syftar enligt KS till att vara ett långsiktigt styrdokument och är ett verksamhetsstöd i det dagliga arbetet på lokal nivå.
- Kommunstyrelsen har enligt diarienummer KS 2017/164.875 beslutat att öka bidraget till Dalslands konstmuseum, att som långgivare ta över Dalslands konstmuseums fastighetskredit och få motsvarande inteckning i fastigheten samt att finansiering ska ske med kommunstyrelsens avsatta medel.

- Kommunstyrelsen har enligt diarienummer KS 2017/674.003 beslutat att anta revidering av kultur- och utbildningsnämndens reglemente på grund av att detta behöver aktualiseras med hänvisning till den nya kommunallagen.
- Kommunstyrelsen har enligt diarienummer KS 2018/249.042 beslutat att det ska finnas en intern kontrollplan hos kultur- och utbildningsnämnden för att kommunens verksamhet ska bedrivas i enlighet med övergripande mål, fastställda planer, reglementen och andra styrdokument.

2.5.2. *Bedömning*

Enligt ovanstående iakttagelser har kommunstyrelsen genomfört ett beslut som långsiktigt påverkar kulturverksamheten genom att 2015 anta en biblioteksplan mellan 2015 och 2020. Övriga beslut tagna av kommunstyrelsen relateras till en förändrad creditsituation för Dalslands konstmuseum, ett förändrat reglemente samt beslut om intern kontrollplan.

- Vi bedömer detta kontrollmål som uppfyllt.

3. Bedömning och rekommendationer

3.1. Revisionell bedömning

Denna granskning syftade till att bedöma om kultur- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kostnader och verksamheter inom kulturverksamheten.

Vi kan konstatera att det finns dokumenterade politiska beslut om en ökad ambitionsnivå mellan 2015 och 2018 i och med ett tillgängligt kulturpolitiskt program som innehåller strategier för utveckling av kulturen inom kommunen samt en övergripande målbild att nå ut till fler invånare i kommunen. Det finns samtidigt inga dokumenterade politiska beslut som direkt kan hänföras till ökade kostnader i kulturverksamheten vilket resulterar i att vi bedömer att verksamheten verkar för en ökad ambitionsnivå inom en likartad budgetram/kostnadsmassa mellan 2015-2018

Då kulturverksamheten sammantaget har ett positivt utfall i förhållande till budget har denna verksamhet inte bidragit till utan istället reducerat det underskott som uppstått hos kultur- och utbildningsnämnden. Det är istället en negativ avvikelse mot budget hos utbildningsverksamheten som förklarar kultur- och utbildningsnämndens totala underskott.

Kultur- och utbildningsnämnden styr kulturverksamheten bl.a. genom gällande budget, befintliga styrdokument samt en övergripande politisk målbild. Nämnden utgår i sin styrning från beslutad budgetram och detaljstyr inte, såvitt denna granskning kunnat visa, med eventuella tilläggsuppdrag utöver de uppdrag som följer gällande budget. Regelbunden uppföljning sker av kulturverksamheten samt dess redovisningsmässiga läge. Enkätundersökning av biblioteksverksamheten genomförs vartannat år bland kommunens invånare.

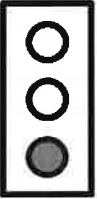

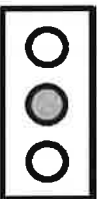

Kulturverksamheten i Melleruds kommun har, enligt Koladas räkenskapssammandrag, högre kostnader än jämförbara kommuner. Vid uppdelning och analys av de redovisade kostnaderna på enhetsnivå inom kulturverksamheten, framgår att musik- och kulturskola samt allmän kulturverksamhet har högre kostnader jämfört med jämförbara kommuner. Den redovisning av kostnader som görs i räkenskapssammandraget sker enligt respondenterna enligt de riktlinjer som anges i räkenskapssammandraget. Kulturbruket på Dal som är unikt för Melleruds kommun och är en av orsakerna till att kommunen redovisar högre kostnader än jämförbara kommuner.

I vår läsning av protokoll från kommunstyrelsen mellan 2015 och 2018 har vi noterat fyra beslut som har påverkat kulturverksamheten. Det beslut som har haft störst långsiktig inverkan på denna verksamhets utveckling och ambitionsnivå är antagandet av en biblioteksplan från 2015 till 2020. Kommunstyrelsen bedöms sammantaget, förutom biblioteksplanen ovan, inte ha påverkat kulturverksamheten i någon större utsträckning genom sitt beslutsfattande.

- Vår sammantagna bedömning är att kultur- och utbildningsnämnden i allt väsentligt har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kostnader och verksamheter inom kulturverksamheten.

3.2. Bedömningar mot kontrollmål

Bedömningen av respektive kontrollmål framgår nedan och görs på skalan: ej uppfyllt, delvis uppfyllt och uppfyllt.

Kontrollmål	Kommentar	
Kontrollmål 1 Finns det dokumenterade politiska beslut om ökad ambitionsnivå inom kulturverksamheten mellan 2015 och 2017 samt eventuellt 2018 som kan kopplas till de successivt ökade kostnaderna?	Uppfyllt	
Kontrollmål 2 Hur stor del av nämndens underskott 2018 avser kulturverksamheten?	Uppfyllt	
Kontrollmål 3 Hur styr och leder nämnden kulturverksamheten så att kommunens invånare får mer och/eller kulturverksamhet motsvarande en ökad resursinsats?	Uppfyllt	
Kontrollmål 5 Vad kostar kulturverksamheten i kommunen i relation till andra jämförbara kommuner?	Delvis uppfyllt	
Kontrollmål 5 Vilka beslut har fattats i kommunstyrelsen som har påverkat kulturverksamheten?	Uppfyllt	

3.3. Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kultur- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att kostnader som fördelas till den verksamhetskod som avser kulturverksamheten vid rapportering i Kolada sker i enlighet med gällande riktlinjer avseende Räkningsrapportering för kommuner
- se över rutiner för hur fördelning sker av kostnader inom kulturverksamheten. Säkerställ därvid att kostnader belastar rätt enhet för att därmed få en så rättvisande bild av kostnadsutfallet som möjligt

2019-09-22

Lars Dahlin

Johan Osbeck

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Melleruds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 26/4-2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

